

ЧЕРНЕНКО О.М.,

доцент кафедри організації

заходів цивільного захисту

кандидат медичних наук, доцент

(Черкаський інститут пожежної безпеки

імені Героїв Чорнобиля НУЦЗ України)

ІЛЛЯШ В.І.,

курсант 3 курсу

(Черкаський інститут пожежної безпеки

імені Героїв Чорнобиля НУЦЗ України)

РЕІНТЕГРАЦІЯ УЧАСНИКІВ БОЙОВИХ ДІЙ ТА ЛЮДЕЙ З ІНВАЛІДНІСТЮ

Сьогодні в українському суспільстві залишається актуальною тема повернення учасників війни, АТО (ООС), військовослужбовців до життя після участі у бойових діях шляхом реабілітації.

Реабілітація учасників бойових дій - це один із найважливіших напрямків діяльності органів державної влади щодо створення та реалізації програм соціального захисту бійців, збереження або відновлення фізичного та психологічного здоров'я учасників бойових дій, досягнення ними соціально-психологічного благополуччя.

До реабілітації можна віднести такі заходи:

1. лікування (безкоштовне протезування, безкоштовні ліки та лікарські засоби);
2. психологічна реабілітація (санаторно-курортне лікування).

Розроблення та впровадження державної стратегії в питаннях соціального захисту ветеранів АТО (ООС) та війни покладено на Міністерство у справах ветеранів - центральний орган виконавчої влади, що забезпечує

формування та реалізацію державної політики у сфері соціального захисту ветеранів війни [1, 2].

З моменту отримання відповідного статусу учасник бойових дій, особа з інвалідністю внаслідок війни, члени сімей загиблих учасників бойових дій набувають право на безкоштовні ліки та лікарські засоби.

В аптеках, при медичному закладі у якому було видано рецепт на лікування можна отримати безкоштовні ліки та лікарські засоби. У разі амбулаторного лікування особи, відпуск безоплатних ліків здійснюється за місцем проживання цієї особи. Необхідно зазначити, що особи, які мають право на пільговий відпуск ліків в період обслуговування їх у відомчих лікувально-профілактичних закладах можуть отримати безоплатні лікарські засоби у аптеках, закріплених за цими закладами.

При цьому з собою необхідно мати рецепт лікаря та ветеранське посвідчення.

Особи, які звільняються або звільнені з військової служби з числа ветеранів війни, осіб, які мають особливі заслуги перед Батьківщиною, члени сімей таких осіб, члени сімей загиблих (померлих) ветеранів війни, члени сімей загиблих (померлих) Захисників і Захисниць України, визначені Законом України "Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту", мають право на безоплатну психологічну допомогу.

Медична та психологічна реабілітація тісно пов'язані між собою, доповнюють одна другу і не повинні протиставлятися. При цьому слід розуміти, що медико-психологічна реабілітація не є доліковуванням. Її необхідно починати ще за наявності передпатологічних психічних змін, викликаних екстремальним психогенним впливом. Вона має проводитися починаючи з самих ранніх стадій формування психопатології, а особливо активно – на завершальних етапах лікування та після нього. На донозологічному рівні, коли психічний розлад ще не сформувався, в основному

застосовується психокорекція, а за наявності сформованого психічного захворювання – психотерапія [1, 3].

Психологічна реабілітація - діяльність, спрямована на відновлення та підтримку функціонування особи у фізичній, емоційній, інтелектуальній, соціальній та духовній сфері із застосуванням методів психологічної та психотерапевтичної допомоги у формі психотерапії, психологічного консультування або першої психологічної допомоги.

Метою проведення медико - психологічної реабілітації є:

- збереження та відновлення психічного здоров'я, загального благополуччя та якості життя, профілактика/попередження розвитку психічних та поведінкових розладів отримувачів послуг;
- подолання складних життєвих обставин;
- зниження частоти та тяжкості наслідків травматичних подій для психічного здоров'я особи;
- попередження інвалідності.

Надання медико - психологічної допомоги здійснюється на таких рівнях:

- **перший** - соціально-психологічна підтримка та супровід;
- **другий** - психологічна реабілітація;
- **третій** - комплексна медико-психологічна реабілітація.

Рівень, на якому отримувачу послуг повинні бути надані медико - психологічні послуги, визначається за результатами психологічної діагностики з урахуванням життєвих обставин отримувача послуг та стану його здоров'я, психічного стану.

Отримувачами послуг є особи, яким установлено один із таких статусів:

- учасника бойових дій;
- особи з інвалідністю внаслідок війни;

- особи, які мають особливі заслуги перед Батьківщиною;
- учасника війни;
- постраждалого учасника Революції;
- члена сім'ї загиблого (померлого) ветерана війни;
- члена сім'ї загиблого (померлого) Захисника чи Захисниці України.

На період воєнного стану та протягом трьох місяців після його припинення або скасування до отримувачів послуг належать також військовослужбовці (резервісти, військовозобов'язані, добровольці Сил територіальної оборони) Збройних Сил, Національної гвардії, СБУ, Служби зовнішньої розвідки, Держприкордонслужби, Держспецтрансслужби, військовослужбовці військових прокуратур, поліцейські, особи рядового та начальницького складу, військовослужбовці Управління державної охорони, Держспецзв'язку, ДСНС, Державної кримінально-виконавчої служби, співробітники Служби судової охорони, інших утворених відповідно до законів військових формувань, які брали безпосередню участь у заходах, необхідних для забезпечення оборони України, захисту безпеки населення та інтересів держави у зв'язку з військовою агресією росії проти України, та члени їх сімей.

У відповідності до чинного законодавства України забезпечення безоплатними путівками до санаторно-курортних закладів. Для того, щоб отримати санаторно-курортне лікування потрібно перебувати на обліку в органах соціального захисту населення за зареєстрованим місцем проживання.

Варто зазначити, що учасник війни, АТО (ООС) має можливість вільно обирати заклад для санаторно-курортного лікування. Для цього необхідно визначитись із санаторієм та повідомити про свій вибір управління соцзахисту. Після цього, працівниками управління соцзахисту виконується перевірка закладу на відповідність встановленим вимогам. Згодом, між органом соцзахисту, особою та адміністрацією санаторію укладається тристоронній договір про отримання путівки та надання санаторно-курортного лікування.

Якщо ж особа протягом двох років не одержувала безоплатної санаторно-курортної путівки, то законодавством передбачено право на грошову компенсацію вартості санаторно-курортного лікування. Вказаний 2-х річний термін розпочинається з моменту звернення із заявою про виділення путівки або виплату грошової компенсації [2].

Важливо знати, що діти учасників бойових дій або діти, один з батьків яких загинув у районі проведення військових дій, АТО (ООС) мають право на безоплатне забезпечення путівкою до дитячого закладу оздоровлення один раз на рік у випадку, якщо така путівка не надавалась у поточному році.

Для цього потрібно звернутись до управління соціального захисту населення за місцем постійного проживання дитини та подати копію свідоцтва про народження дитини, копію посвідчення учасника бойових дій одного з батьків [1, 2].

ЛІТЕРАТУРА

1. Збірник методик для діагностики негативних психічних станів військовослужбовців: Методичний посібник / Н.А. Агаєв, О.М. Кокун, І.О. Пішко, Н.С. Лозінська, В.В. Остапчук, В.В. Ткаченко. – К.: НДЦ ГП ЗСУ, 2016. – 234 с.
2. Основи психологічної допомоги військовослужбовцям в умовах бойових дій: Методичний посібник / О.М. Кокун, Н.А. Агаєв, І.О. Пішко, Н.С. Лозінська. – К.: НДЦ ГП ЗСУ, 2015. – 170 с.
3. Попелюшко Р.П. Особливості психологічної реабілітації учасників бойових дій засобами природничої рекреації / Р.П. Попелюшко // Актуальні проблеми психології: зб. наук. пр. / Нац. акад. пед. наук України, Ін-т психол. ім. Г.С. Костюка. – Київ, 2015. – Т. XI: Психологія особистості. Психологічна допомога особистості. – Вип. 13. – С. 198-207.

ЗАЯВКА
на участь у науково-практичній конференції
«Війна в Україні: зроблені висновки та незасвоєні уроки»

Черненко
Олександр
Миколайович

Черкаський інститут пожежної безпеки імені Героїв Чорнобиля Національного
університету цивільного захисту України

доцент кафедри організації заходів цивільного захисту
кандидат медичних наук
доцент

Реінтеграція учасників бойових дій та людей з інвалідністю

Українське суспільство в умовах війни

Онопрієнко 8; Черкаси; Україна; 18034

тел. 067-598-19-43

E-mail: chernenko270977@gmail.com

Тільки публікація тез та електронний варіант збірника